

A "HÁLÓZATI KÖNYVELOSZTÁS" AZ ORSZÁGOS MŰSZAKI KÖNYVTÁRBAN

021.6:62

Immár harmadik esztendeje annak, hogy az Országos Műszaki Könyvtár vezetősége a hálózathoz tartozó üzemi műszaki könyvtárak megsegítésére megszervezte a "hálózati könyvelosztás"-t, amelynek keretében értékes műszaki könyveket és kereskedelmi forgalomba nem kerülő kiadványokat ajándékozik a különböző könyvtáraknak.

Köztudomású volt, hogy az Országos Széchényi Könyvtárban - a köteles példányok között - nagymennyiségű műszaki kiadvány van, amelyek nem kerülnek be a műszaki élet vérkeringésébe. Ennek tudatában, és ismerve azokat a nehézségeket, amelyekkel az állománygyarapítás területén hálózatunkhoz tartozó egyes üzemi műszaki könyvtárak küzdenek, határozta el vezetőségünk - az Országos Széchényi Könyvtárral karöltve - olyan megállapodás létesítését, amelynek alapján az OSZK a műszaki kiadványokból az eddiginél nagyobb példányszámot bocsát rendelkezésünkre elosztás céljára. Ezzel a kötelespéldány anyaggal indult meg kiosziban hálózati könyvelosztásunk, és ma már évi 6400 kötetet juttatunk az üzemi műszaki könyvtáraknak és egyes megyei könyvtáraknak.

Már első körlevelünk oly nagy visszhangot keltettek, és a különböző üzemek lelkes könyvtárosai olyan gyorsan kapkodták szét az értékes anyagot, hogy a gyarapítási csoport kénytelen volt egyéb beszerzési forrás után is nézni. Így szereztünk ajándékot a Műszaki Könyvkiadótól, ahol módunkban állott a raktárunkban elfekvő orosz nyelvű műszaki könyvekből a legfrissebbeket kiválogatni, és azokkal ismét megtölthettük a hálózati könyvelosztás üres polcait. De ezek a fontos és kötésileg is rendkívül mutatós kiadványok nem időztek sokáig a polcokon....A Dunai Vasmű könyvtárosa, a Danuvia Szerszámgépgyár - a Szovjetunióban diplomát nyert - fiatal mérnöke elsők között vitték el ezeket nagy örömmel, és őket követte a többi műszaki könyvtár.

Ismét új anyagot kellett szereznünk, és ezúttal a Műegyetemi Könyvtár jött segítségünkre. Nagy mennyiségű műszaki könyvet kaptak az NDK-ból, és a technológiai eljárásokkal foglalkozó könyveket átadták nekünk. Ez az ajándék 945 kötettel gyarapította a hálózati könyvelosztás állományát.

A kötelespéldányok között nagy számban technikumi tankönyvek is szerepeltek. Hálózatunkhoz tartozó üzemek, többek között a Klement Gottwald Villamossági Gyár, a Kábel- és Sodronykötélgépgyár, valamint egyéb kisebb üzemek előszeretettel szerzik be ezeket a tankönyveket, mert üzemükben a dolgozók alapvető szakoktatásban részesülnek fizikából, matematikából, kémiából, és ehhez az általunk felajánlott tankönyvek segítséget nyújtanak. De a tankönyvek nagy mennyiségére való tekintettel új könyvtárakat is kerestünk, olyanokat, amelyeknek - véleményünk szerint -

könyvelosztásunk jelentős támogatást jelent. Érintkezésbe léptünk a műszaki technikumokkal is. Kezdeményezésünket itt is szívesen fogadták. A "Bolyai János" Fonó-Szövő- és Hurkolóipari Technikum igazgatója személyesen jött válogatni könyvtárosaival együtt. A "Kulich Gyula" Ruházati és Cipőipari Technikumból, a Faipari Technikumból mérnök-tanárok jöttek felhívásunkra, és nagymennyiségű technikai tankönyvön kívül, saját továbbképzésükre szolgáló kiadványokat is igényeltek. A Faipari Technikum tanárai például nagy örömmel fedezték fel az igen szép kiállítású, sok ábrával ellátott "Fachkunde für Böttcher" o., Liposében kiadott könyvet, mondván, hogy hordóiparral foglalkozó szakkönyv magyar nyelven nincs.

Hálózati könyvelosztásunk híre eljutott a különböző kutató-intézetekhez is. A Nyomdaipari Kísérleti Üzem és a Papiripari Kutató Intézet könyvtárosa szerepel azok között, akik szorgalmasan válogatnak a könyvek között. Itt idézem az egyik igazoló levél záradékát: "A hálózati könyvelosztás megteremtése számottevő erkölcsi és anyagi támogatást jelent a kis könyvtárak részére." Így ír a Papiripari Kutató Intézet, de sok ilyen jóleső sort kapunk, amely bizonyítja, hogy azt a nagy munkát, ami a hálózati könyvelosztással jár, nem végezzük hiába. Mert munka, az sok jár ezzel; hiszen az elosztásra ránk bízott könyvek komoly értéket jelentenek, ez pedig nemzeti vagyon, amelynek megfelelő helyre való juttatásáért felelősek vagyunk. Minden egyes könyv számot kap, minden könyvről rövidített címleírás készül, a kartonra rávezetjük az illető könyv hálózati számát, és emellé jegyezzük fel az üzem nevét, amely a könyvet elvitte. Ezenkívül minden üzemi könyvtárat, amely hálózatunkhoz tartozik, folyószámlán nyilvántartunk úgy hogy pillanatok alatt megállapítható, hogy melyik könyvtár mikor, mennyi és melyik könyvnek jutott birtokába. Módszertani osztályunk így könyvtári látogatásai során meggyőződhet arról, hogy valóban jó helyre kerültek-e az általunk ajándékozott könyvek, és helyes feladásaikkal élő anyaggá váltak-e.

Vidéki megyei könyvtárak is élnek az általunk nyújtott szolgáltatással. A salgótarjáni megyei könyvtárnak címleírásainkból másolatokat adunk, az ezek alapján kiválasztott könyveket postán küldjük el címükre. A miskolci, győri, tatabányai megyei könyvtár munkatársai személyesen jönnek válogatni, míg egyes vidéki üzemek, mint a debreceni Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalat, a szegedi Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat megjelölték pontos gyűjtőkörüket, és ennek alapján postázzuk nekik az őket érdeklő könyveket.

A Budapesti Agráregyetem Gépészmérnöki Karának könyvtára nem tartozik ugyan hálózatunkhoz, de könyvtárosa mégis lelkes válogatója hálózati könyvelosztásunknak. Igen sok, értékes orosz nyelvű, mezőgazdasági gépekkel foglalkozó könyvet köszönhet akciónknak.

A textiliparral foglalkozó könyveinket a Kispesti Textilgyár, Kőbányai Textilművek, az Újpesti Gyapjuszövőgyár műszaki könyvtára kapja.

De talán nem is lehet szigorúan körülhatárolni az érdeklődési területeket. Hiszen az üzemek építkeznek, ennél fogva érdeklik őket a legújabb építkezési rendszabályok, újabb árvetések stb. Van felvonójuk, és így értékes számukra a "Felvonó szakmai ismeretek" c. könyv; villanszerelés is folyik minden üzemben, ezért az ilyen témájú könyvek igen kapósak, vagy üzemi konyhák számára elviszik az élelmiszeripari kémiai-val foglalkozó műveket és így tovább.

Reméljük, hogy ezt a szolgáltatásunkat a jövőben még több könyvtár veszi igénybe, és az OMK ezzel is hozzájárul a műszaki élet fejlődéséhez.

Schultz Lilly

NÉPSZABADSÁG

Tudós gép

A Lenin Könyvtár 20 millió kötetet számlál, s az embernek ezer éltre lenne szüksége ahhoz, hogy megbirkózzék a kötetekkel, még ha naponta 300 oldalt olvasna is! A Tudományos Akadémia elektronikus modell-laboratóriumában most dolgozzák ki annak az elektronikus „bibliográfusnak” a sémáját, amely a Lenin Könyvtár valamennyi könyvét 16 óra alatt képes „végigolvasni”. A gép pillanatok alatt megtalálja a szükséges mikrofilmet, s bármely témáról megadja a kívánt bibliográfiát. A közeljövőben ilyen berendezések készítenek majd a könyvtárismertetéseket, a referátumokat, sőt, a nagy, összevont irodalmi szemléket is.

Egész sereg hírneves szovjet tudós véleménye szerint elképzelhető egy olyan új típusú automata telefon- és távíróállomás, amely egységes hálózathoz kapcsolja a vállalatokat, az intézményeket. Erre az állomásra futnak be majd a tervteljesítésről, az eredményekről, a fogyatékoságokról, az új találmányokról, technikai felfedezésekről, geológiai kutatásokról stb. szóló összes adatok. S ez az automataközpont ad majd útmutatást, hol kell vállalatokat építeni vagy bővíteni, milyen találmányokat kell itt vagy ott bevezetni.

(Szovjet Tájékoztató Iroda.)